

NVO Akcija za socijalnu pravu

MINISTARSTVO PROSTORNOG PLANIRANJA, URBANIZMA I DRŽAVNE IMOVINE

PRIMJEDBE, PREDLOZI I SUGESTIJE
NACRTA IZMJENA I DOPUNA PROSTORNO URBANISTIČKOG PLANA OPŠTINE ŠAVNIK

Primjedba/predlog/sugestija 1: Iz planskog dokumenta treba u potpunosti isključiti projekte izgradnje malih hidroelektrana na rijekama na teritoriji Opštine Šavnik.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 1: Rješenje se predlaže iz opšte poznatog razloga da su se projekti izgradnje malih hidroelektrana na rijekama na sjeveru Crne Gore pokazali kao potpuno društveno neopravdani i sa ogromnim nepovoljnim uticajem na život lokalnog stanovništva. Realizacijom ovih projekata od lokalnog stanovništva na sjeveru su bukvalno „otete“ rijeke u ljetnim periodima, jer su cijevi provučene kroz korita rijeka i odnose svu vodu ka malim hidroelektranama, čime je ugrožen opstanak stanovništva koje se bavi ruralnim djelatnostima. U isto vrijeme, ekonomski benefiti za lokalne mještane su maltene zanemarljivi, jer gotovo da nema zapošljavanja (minorno), dok dominantnu korist od takvih projekata imaju investitori (uglavnom privatni investitori).

Primjedba/predlog/sugestija 2: U planskom dokumentu treba u potpunosti revidirati planirane projektne lokacije za izgradnju velikih energetske projekata i prihvatiti sve sugestije lokalnog stanovništva u odnosu na njihovu eventualnu gradnju.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 2: Planskim dokumentom se predviđa pet lokacija za izgradnju velikih vjetroelektrana i tri lokacije za izgradnju velikih solarnih elektrana. Takođe se zadržava rješenje za gradnju hidroelektrane Komarnica. Imajući u vidu kolike bi mogle da budu razmjere uticaja na život i na opstanak lokalnog stanovništva u Opštini Šavnik od gradnje velikih energetske projekata na ovom malom prostoru, kao i na životnu sredinu, neophodno je provesti terensku posjetu i izraditi intervju sa lokalnim stanovništvom. U zavisnosti od toga, ali i odvojenih, nezavisnih ekonomsko-socijalnih analiza, treba utvrditi da li date lokacije imaju veću društvenu i ekonomsku opravdanost za razvoj drugih oblasti, poput poljoprivrede ili turizma.

Primjedba/predlog/sugestija 3: Ekonomsku analizu planskog dokumenta potrebno je izraditi na sveobuhvatan i cjelovit način, sa svim pratećim relevantnim pokazateljima.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 3: Planskim dokumentom se daju okvirne cifre o investicionim ulaganjima u periodu do 2040. godine u iznosu od oko 63,2 miliona eura, od čega se 25 miliona odnosi na saobraćajnu infrastrukturu, a 18,3 miliona za ulaganja u privredu, kao i projekcija zaustavljanja procesa iseljavanja stanovnika. Međutim, ekonomska analiza na svega nekoliko stranica ne pokazuje na bazi kojih parametara i pokazatelja je urađena procjena o investicionim ulaganjima i kretanju zaposlenosti, odnosno zaustavljanju negativnih migracionih procesa. Takođe, u ovom dijelu autori navode da nijesu obuhvatili sve moguće investicije i da prikazane procjene treba kao vrstu informativnog vodiča. Imajući u vidu prednje, predlaže se da se dio o ekonomskoj analizi u potpunosti dopuni sa relevantnim ekonomskim pokazateljima i podacima, jer ovako ostavljen dio ekonomske analize u planskom dokumentu je paušalan, proizvoljan i ne doprinosi povjerenju građanstva, dominantno lokalnog stanovništva, u kvalitet izrađenog planskog dokumenta.

Primjedba/predlog/sugestija 4: Planskim dokumentom potrebno je detaljnije razraditi mogućnosti razvoja poljoprivrede i turizma u Opštini Šavnik.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 4: Imajući u vidu da područje Opštine Šavnik ima vrijedne resurse za razvoj poljoprivrede i različitih oblika ruralnog i planinskog turizma, te naročito uzimajući u obzir vrijedna područja prirode, koja su pod posebnom zakonskom zaštitom, to se predlaže da se kroz poseban segment u planskom dokumentu još detaljnije razrade sve mogućnosti razvoja poljoprivrede i

turizma, kao okosnica budućeg razvoja ove lokalne samouprave, umjesto dominantnog targetiranja investicionih projekata u sektor energetike. U vezi sa prednjim, treba organizovati terenske posjete i intervjue sa lokalnim stanovništvom, pa nakon toga utvrditi moguće izvore finansiranja iz evropskih fondova ili međunarodnih kreditnih institucija, sa navođenjem nosilaca datih aktivnosti.

Primjedba/predlog/sugestija 5: Proces izrade ovog planskog dokumenta nije zadovoljio potreban nivo transparentnosti kod lokalnog stanovništva i potrebno je organizovati novi krug anketiranja građana.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 5: U dokumentu se navodi da je tokom izrade Nacrta plana izvršeno anketiranje građana putem obrasca dostupnog na sajtu Opštine i resornog Ministarstva, te je stiglo 50 popunjenih anketnih listova. Imajući u vidu da na teritoriji Opštine Šavnik dio stanovništva je u ruralnim zonama i bez dovoljno digitalnih znanja, to potreban nivo transparentnosti nije zadovoljen. Stoga se predlaže provođenje novog anketiranja građana, a što će uključiti i terenske posjete.

Ines Mrdović, NVO Akcija za socijalnu pravdu

Ines Mrdovic